

Resumé

En uges socialt fællesskab er en antropologisk undersøgelse af EGVs ferier og højskoleophold i 2009. Rapporten belyser de processer, der er på spil i etableringen af en uges socialt fællesskab og betydninger af at have været på en uges grupperejse. I rapportens sidste del undersøges erfaringer med aldringens kropslige og sociale forandringer.

Metodisk er undersøgelsen baseret på feltarbejde på ferier og højskoleophold i 2009 samt kvalitative interview med 21 feriegæster, undervejs og tre måneder efter hjemkomst.

Analysen er teoretisk funderet på antropologisk ritualteori, der belyser ferienes karakter af kontrast til hverdagen hjemme. På en ferie deltager man i et særligt socialt rum med en særlig socialitet. Tiden opleves mere intenst end hjemme, og man kan give slip og 'flyde med' i en uge, hvor man ikke selv er ansvarlig for at få dagene til at fungere. Det sociale rum indeholder også mulighed for at 'eksperimentere' med sociale relationer deltagerne imellem og reflektere over kendte kulturelle dimensioner, som alderdom og etnicitet.

I de første møder på ferierne søger deltagerne at skabe et fælles socialt ståsted. Det kan foregå ved at dele fælles erfaringer af at være forældre og bedsteforældre og ved at lade geografiske steder, som fx Århus eller Tyrkiet, være udgangspunkt for en videre snak. Hermed skabes en umiddelbar oplevelse af at have noget til fælles med mennesker, man lige har mødt.

Det midlertidige fællesskab er konsensusorienteret og fællesskabet er et formål i sig selv. Individuelle forskelle og potentielle konflikter nedtones til fordel for en enighed om, at man er på ferie sammen og er med for at hygge sig.

Betydningen af at have været af sted findes i ferienes karakter af at være noget andet end hverdagen hjemme. Det er en slags 'pensionistfritid', der bringer dynamik og komplementaritet ind i tilværelsen, skabt af nye oplevelser og mødet med nye mennesker.

Socialt set er ferierne en uforpligtende oplevelse, der afspejler sig i uforpligtende 'feriebekendtskaber'. Deltagerne er generelt ikke interesseret i at danne venskaber på en ferie. Til gengæld tager de et minde om en god oplevelse med hjem, et minde, der kan være en social ressource i relationer. I samvær med andre kan man byde ind med en fortælling om at have været på ferie er noget.

Til slut analyseres aldringserfaringer, som de er kommet til udtryk under feltarbejde og interview. Deltagerne tager afstand fra en stigmatiserende betegnelse som 'ensomme og fattige gamle'. Aldringen erfares kropsligt som tiltagende svækkelse, der er kilde til bekymringer om fremtiden. Samtidig er ensomhed en dimension af tilværelsen for enkelte af deltagerne. Ensomheden er knyttet til en oplevelse af at være 'den sidste', til at føle sig unyttig og til et savn af en ægtefælle, der ikke kan erstattes.